voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 5 september 2022

Onderwerp	aanvullende energietoeslag
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder	M.W.J. van Willigen
Informant	E. Molendijk
Afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling
Telefoon	038 4982824
Email	E.Molendijk@zwolle.nl
Bijlagen	1. beleidsregel aanvullende eenmalige energietoeslag gemeente Zwolle 2022

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

de wijze waarop we uitvoering geven aan de aanvullende eenmalige energietoeslag binnen de gemeente Zwolle.

Datum 5 september 2022

Toelichting op het voorstel

Inleiding
De energietoeslag is bedoeld om huishoudens met een laag inkomen deels te compenseren voor de gestegen energieprijzen. De energietoeslag is aanvullend op de verlaging van de energiebelasting dit jaar. Het landelijke richtbedrag van de energietoeslag was € 800. Dit bedrag is op 5 juli 2022 opgehoogd met een bedrag van € 500 naar in totaal € 1.300.

In maart 2022 hebben we besloten de eenmalige energietoeslag vast te stellen op € 800 en te betalen aan huishoudens met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum. Daartoe hebben we de beleidsregel eenmalige energietoeslag gemeente Zwolle 2022 vastgesteld. Hier hebben we in vastgelegd wie recht hebben op de energietoeslag en op welke wijze de eenmalige energietoeslag wordt verstrekt.

Op 1 september 2022 hebben 8394 inwoners de eenmalige energietoeslag van € 800 aangevraagd. De inwoners, aan wie de energietoeslag is/wordt toegekend, ontvangen van ons een nabetaling van € 500. Dit bedrag kan ambtshalve worden uitgekeerd voor het einde van het jaar. Bij nieuwe aanvragen van de energietoeslag, welke na 1 oktober plaatsvinden, geldt het nieuwe, verhoogde bedrag van € 1.300.

Kernboodschap
Via een nabetaling van € 500 aan degene die reeds de energietoeslag van € 800 hebben ontvangen, keren we ambtshalve de aanvullende energietoeslag uit. Met deze aanvullende eenmalige compensatie komen we onze inwoners tegemoet in hun stijgende lasten en voldoen we aan de wens van het kabinet om de energietoeslag te verhogen tot € 1.300.

Toelichting

De doelgroep van de eenmalige energietoeslag 2022 blijft ongewijzigd
De toekenning van de verhoogde eenmalige energietoeslag 2022 kan volgens het kabinet plaatsvinden binnen de daaraan door de VNG gestelde randvoorwaarden. Gemeenten kunnen blijven uitgaan van de eerder door hen in lokale beleidsregels vastgestelde doelgroep. We volgen deze lijn en de doelgroep van de aanvullende energietoeslag blijft hetzelfde. Ook wijzigt de inkomensgrens (130% van het sociaal minimum) voor de energietoeslag niet.

Via een nabetaling van € 500 keren we ambtshalve de aanvullende energietoeslag uit
Wanneer een inwoner in het afgelopen jaar de energietoeslag van € 800 heeft ontvangen, voldoet deze inwoner aan voorwaarden voor de aanvullende energietoeslag van € 500.

We betalen de € 500 uit voor het einde van het jaar
De doelgroep die de aanvullende eenmalige energietoeslag ambtshalve krijgt toegekend, zal hierover per brief worden geïnformeerd. We streven ernaar om hen zo snel mogelijk te informeren en in november de aanvullende toeslag van € 500 uit te betalen. Dit bedrag wordt in ieder geval vóór 1 januari 2023 uitbetaald.

We keren in één keer de aanvullende eenmalige energietoeslag uit
Eerder dit jaar hebben we gekozen om het bedrag van € 800 in één keer uit te betalen. We zetten deze lijn voort en betalen het bedrag van € 500 ook in één keer uit. Het bedrag van € 500 is, net als eerder de € 800, veelvuldig genoemd in de pers. Ook bij inwoners is dit bedrag bekend.

Het is aan de ontvanger om te bepalen wanneer aan welke noodzakelijke kosten van het bestaan de eenmalige toeslag besteed wordt. Per persoon verschilt het namelijk wanneer de eindafrekening voor de energielasten komt. In onze communicatie benadrukken we waarvoor de eenmalige energietoeslag bedoeld is. Dat het verstandig is de toeslag te reserveren voor de hogere jaarafrekening van de energieleverancier. We geven hierover ook tips.

Tenslotte is het uitvoeringstechnisch efficiënter om de eenmalige toeslag in een keer uit te betalen dan in meerdere delen. Uitbetaling in bijvoorbeeld twee delen betekent dat er ook dubbel werk is om de betaling in te richten en uit te voeren.

Bij nieuwe aanvragen van de energietoeslag geldt het nieuwe, verhoogde bedrag van € 1.300
De VNG heeft als randvoorwaarden aangegeven dat bij nieuwe aanvragen van de eenmalige energietoeslag gemeenten het nieuwe, verhoogde bedrag van de eenmalige energietoeslag hanteren (richtbedrag 1.300 euro).

Tot 1 oktober 2022 kan de aanvraag eenmalige energietoeslag van € 800 worden ingediend, conform de beleidsregel eenmalige energietoeslag gemeente Zwolle 2022. Het is mogelijk dat er een (kleine) groep mensen is die deze deadline niet haalt. Bijvoorbeeld omdat het hen is ontgaan of niet goed zijn in deadlines of er sprake is van een gewijzigde financiële situatie. Of als een inwoner pas na 1 oktober bij de jaarrekening achter komt dat hij de nota niet kunt betalen en de energietoeslag alsnog wilt aanvragen. Daarom kan na 1 oktober een nieuwe aanvraag voor de energietoeslag van € 1.300 worden ingediend tot 1 februari 2023. Hiervoor wordt een aanvraagprocedure ingericht.

Consequenties
Door het uitkeren van de aanvullende eenmalige energietoeslag helpen we mensen met een laag inkomen die geconfronteerd zijn met hoge energielasten.

Financiën
De financiering van de energietoeslag loopt via het gemeentefonds. Dit betekent dat we voor de energietoeslag geen aparte financiële verantwoording aan het Rijk hoeven af te leggen.

Voor de uitvoering en uitgifte van de eenmalige energietoeslag van € 800 voor huishoudens met een laag inkomen heeft het kabinet in maart 2022 een eenmalig budget van € 679 miljoen beschikbaar gesteld. In de voorjaarsbesluitvorming is een aanvullend bedrag van € 175 miljoen beschikbaar gesteld, waardoor het totaal beschikbare bedrag uitkomt op € 854 miljoen. Op basis van de uitgekeerde € 854 miljoen heeft de gemeente Zwolle € 7.307.000 ontvangen. Dat is 0,86% van het totale budget.

Het richtbedrag van de energietoeslag is verhoogd met € 500 naar € 1.300. Het budget is daarvoor verhoogd met € 550 miljoen. Hiervan is € 500 miljoen bedoeld voor de verstrekking van de aanvulling

en € 50 miljoen voor de extra uitvoeringskosten. Dit gebeurt via een nota van wijziging op de 1e suppletoire begroting van het Gemeentefonds. Hanteren we dezelfde percentage van 0,86% dan is de verdeling voor de extra € 500, als volgt:

Totaal	Zwolle	Voor
€ 500.000.000	€ 4.278.103	Toeslag
€ 50.000	€ 427.810	uitvoering
	€ 4.705.913	

In totaal ontvangen we voor de eenmalige energietoeslag van € 1.300 (€ 4.705.913 + € 7.307.000) €12.012.913.

Stand van zaken
Op 1 september hebben 8.394 inwoners de energietoeslag van € 800 aangevraagd. De veronderstelling is dat 95% (8.000 afgerond) deze toeslag toegekend krijgen. In totaal zal dan voor € 6.400.000 aan energietoeslag worden toegekend. De uitvoeringskosten zijn circa € 100.000.

We hebben onze doelgroep bereikt. Onze verwachting, in maart was, dat 7.500 keer de energietoeslag zou worden aangevraagd. Onze verwachting is overtroffen, wat aangeeft hoe groot de nood is en hoe gewenst de energietoeslag is.

De aanvullende energietoeslag van € 500 zal aan circa 8.000 inwoners worden uitbetaald en dat komt neer op een bedrag van € 4.000.000 exclusief uitvoeringskosten. De inschatting van de uitvoeringskosten is € 50.000. Daarnaast wordt er aan nawerk circa € 100.000 aan uitvoeringskosten verwacht.

Ondanks dat we onze doelgroep grotendeels hebben bereikt, kan gezien de recente ontwikkeling het zijn dat in de komende maanden de doelgroep groter wordt en er nog nieuwe aanvragen voor de € 1.300 na 1 oktober binnen komen. Een inschatting is 1.000 nieuwe aanvragen. Dat zou op een bedrag van € 1.300.000 neer komen exclusief uitvoeringskosten.

Samengevat is de verwachting dat € 11.700.000 wordt uitgekeerd aan energietoeslag
De eenmalige energietoeslag van € 800 kost circa € 6.400.000 exclusief uitvoeringskosten.
De aanvullende energietoeslag van € 500 kost circa € 4.000.000 exclusief uitvoeringskosten.
De ingeschatte aantal nieuwe aanvragen kost circa € 1.300.000 exclusief uitvoeringskosten. De totale uitvoeringskosten worden ingeschat op circa € 250.000. Inclusief uitvoeringskosten is de prognose dat de energietoeslag € 11.950.000 kost.

Vanuit het rijk ontvangen we €12.012.913. De verwachting is dat de ontvangen Rijksmiddelen toereikend zijn. We weten echter niet precies hoeveel inwoners na 1 september nog de energietoeslag gaan aanvragen. Dit financiële risico wordt afgedekt door de mogelijkheid een beroep te doen op restant van de TONK gelden, zoals eerder is besloten. In maart 2022 was het bedrag dat we dachten te ontvangen voor de toeslag van € 800 nog onder voorbehoud. Dit kwam doordat de Participatiewet nog moest worden aangepast. We hebben toen besloten om eventuele financiële tegenvallers te dekken uit het restant van de TONK gelden.

Communicatie
In de communicatie willen we benadrukken er alles aan doen om mee te denken met en aan te sluiten bij de inwoners die in de problemen komen door een hoge energierekening. Op onze website en via de bekende communicatiekanalen wordt hierover gecommuniceerd. Zoals via social media kanalen van de gemeente en Sociale Wijkt Teams, de gemeentepagina in de Peperbus en de huis aan huis bladen in Zwolle. We informeren ook de betrokken intermediairs. De inwoners die de eenmalige energietoeslag van € 500 ambtshalve gaan ontvangen, worden hierover per brief geïnformeerd.

In onze communicatie benadrukken we waarvoor de eenmalige energietoeslag bedoeld is, namelijk voor de hogere energierekening. Dat het verstandig is de toeslag te reserveren voor de hogere jaarafrekening van de energieleverancier. We zullen de komende tijd nog actiever inzetten als het gaat om mensen helpen bij geldzorgen en het voorkomen van geldproblemen en schulden. We hebben op onze site informatie en tips om geldproblemen te voorkomen. Zoals de onlinetool geldfit, geldplannen of de mogelijkheid voor hulp bij administratie. Deze mogelijkheden zal nog extra onder de aandacht worden gebracht.

Beleidsregels moeten na vaststelling worden gepubliceerd waardoor de regels externe werking krijgen. De beleidsregel zal worden bekendgemaakt op de gemeentelijke website en overheid.nl. Tevens komt het vastgestelde plan voor een ieder ter inzage in het Stadskantoor aan de Lübeckplein.

Vervolg
We zijn ons ervan bewust dat met de aanvullende energietoeslag niet iedereen in de stad is geholpen. Daarvoor is het probleem te groot en zijn de middelen te beperkt. We zetten ons op verschillende manieren in om inwoners te helpen. Dit is onder andere te lezen in het raadsvoorstel ‘Besteding rijksmiddelen verduurzamingsmaatregelen kwetsbare huishoudens’. Dit plan is zoveel mogelijk samen met onze partners in de stad opgesteld. Ook in de raadsinformatienota ‘Op weg naar een Zwols isolatieprogramma Woningen’, geven we aan hoe we willen komen tot een structurele aanpak om woningen in de stad te verbeteren, in te zetten op forse energiebesparing en daarmee tegelijkertijd energiearmoede terug te dringen.

Openbaarheid
Ja

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer